

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

MASAK, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı bir kurum. Amacı, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile etkili bir şekilde mücadele etmek. Faaliyetleri etkin bir ekonomi ve güvenli bir toplum oluşmasına katkıda bulunuyor...

MASAK nedir?

MALİ suçları Araştırma Kurulu (MASAK), 19/11/1996 tarihinde yürürlüğe giren 4208 sayılı Kara Paranın Aklanmasını Önlenmesine Dair Kanun ile kurulmuş, 17 Şubat 1997 tarihinde faaliyetine başlamış bir kuruluş. Modern hukuk sistemleri, ihtiyaçların konusu suç olan fiillerden karşılanmasını yasaklamakla kalmamakta, bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değerinin, gayrimeşru kaynağını gizlemek ve meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla çeşitli işlemlere tabi tutulmasını, yani suç gelirlerinin aklanmasını da suç olarak kabul etmektedir. Toplumsal yaşamın ihtiyacı olan düzenin sağlanması amacıyla kanunlarla bazı fiiller suç olarak kabul edilmiş ve müeyyideye bağlanmıştır. İnsanoğlu hayatını idame ettirebilmek, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını giderebilmek için bazı mal ve hizmetlere ihtiyaç duyar. İhtiyaç duyulan mal ve hizmetlerin, hukukun öngördüğü kurallar içerisinde elde edilmesi ise toplum halinde yaşayabilmenin temel şartlarından biridir.

Günümüz dünyasında birçok ülkede faaliyet gösteren mali istihbarat birimlerinin (Financial Intelligence Unit – FIU) fonksiyonu da suç gelirlerinin aklanması ile mücadele etmektir. Zaman içinde, gerek uluslararası boyutta aklama ile mücadele yöntemlerinin gelişmesi, gerekse uluslararası ekonomik ve finansal ilişkilerin daha önceki dönemlerle mukayese edilemeyecek derecede artması, ülkemizde de aklama ile mücadelede yeni bir kanuni düzenleme yapılması ihtiyacını doğurdu. Ülkemizde bu mücadelede esas itibarıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde ana hizmet birimi statüsünde ve doğrudan Hazine ve Maliye Bakanına bağlı olarak görev yapan Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığı'nca yürütülüyor.

HEDEF, ETKİN EKONOMİ VE TEMİZ TOPLUM

MASAK'ın temel fonksiyonu, suç gelirlerinin aklanması alanındaki gelişmeler ile aklama suçunun önlenmesi ve ortaya çıkarılmasına yönelik yöntemler konusunda araştırmalar ve sektörel çalışmalar yapmak, önlemler geliştirmek, veri toplamak, toplanan verileri analiz etmek ve değerlendirmek, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak ve elde edilen bilgi ve sonuçları ilgili makamlara iletmektir. Anılan fonksiyonları icra edebilmek için politika oluşturulmasına katkıda bulunmakta, uygulama stratejileri geliştirmekte, belirlenen politikalar çerçevesinde kanun ve yönetmelik tasarımlarını hazırlamakta, uygulamaya ilişkin gerekli diğer düzenlemeleri yapmakta, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamakta, görüş

ve bilgi alışverişinde bulunmakta. Suç gelirlerinin aklanmasıyla mücadele ederek etkin bir ekonomi ve temiz bir toplum oluşmasına katkıda bulunmayı kendisine hedef olarak belirlemiş olan MASAK, bu hedefe ulaşmak için teknolojiye dayanarak mücadele suretiyle mücadeleye kapasitesini önemli ölçüde arttırmış durumda.

Ayrıca yabancı ülke kanunlarına göre yükümlülük denetimine yetkili mercilerin, merkezi yurtdışında bulunan yükümlülerinin Türkiye'deki birimleri nezdinde yükümlülük denetimi yapmasına ve bu kapsamdaki bilgi taleplerinin cevaplandırılmasına karşılıklılık ilkesi de dikkate alınarak izin vermekte. Gerekli hallerde merkezi Türkiye'de bulunan yükümlülerin yurtdışındaki birimleri nezdinde yükümlülük denetimi yapmak ve bilgi talep etmek, görev alanına giren konularda uluslararası ilişkileri yürütmek, yabancı ülkelerdeki muadil kurumlarla görüş ve bilgi alışverişinde bulunmak, bu amaçla uluslararası anlaşma niteliğinde olmayan mutabakat muhtırası imzalamak gibi önemli görev ve yetkilere de sahip.

SUÇUN MÜEYYİDESİ VE CEZALAR AĞIR

MASAK'ın önemli görevlerinden biri de, aklama veya terörizmin finansmanı suçunun işlendiğine dair ciddi şüphelerin mevcut olması durumunda konuyu ilgili Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirmek. Aklama ve terörizmin finansmanı suçlarına ilişkin olarak Cumhuriyet Savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından intikal ettirilen konuları analiz etmek ve incelemek de MASAK'ın görevleri arasında.

Türk Ceza Kanunu (TC/Md.282) gereği, alt sınırı altı ay veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini, yurtdışına çıkaran veya bunların gayrimeşru kaynağını gizlemek veya meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla, çeşitli işlemlere tâbi tutan kişi, üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, anılan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin, bu suçun konusunu oluşturan malvarlığı değerini, bu özelliğini bilerek satın alan, kabul eden, bulunduran veya kullanan kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu kadar önemli ve hassas konularda görev üstlenmiş olan MASAK'a başta avukatlar ve mali müşavir meslek mensupları olmak üzere birçok meslek örgütünün yardımcı olması ve bu meslek mensuplarının mevzuat gereği MASAK'a karşı önemli görev ve sorumlulukları olduğunu bilmeleri gerekiyor.